

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp – HE 2/2016 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 2/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 3/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 88 a §, sellaisena kuin se on laissa 323/2009,
muutetaan 3 §:n 13 kohta, 10 a ja 35 §, 56 §:n 4 momentti, 89 §, 113 §:n 1 momentti, 114 §:n 1 ja 3 momentti, 115 §:n 1 momentti, 116 §:n 1 momentin 1 kohta, 131 §:n 1 momentin 1 kohta, 175 §:n 3 momentti, 182 §:n 1 momentti, 193 §:n 1 momentin 1 kohta ja 205 §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 13 kohta, 56 §:n 4 momentti, 89 §, 114 §:n 1 ja 3 momentti, 115 §:n 1 momentti, 116 §:n 1 momentin 1 kohta, 175 §:n 3 momentti, 182 §:n 1 momentti ja 193 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 323/2009, 10 a § laissa 619/2007, 35 § ja 113 §:n 1 momentti laissa 90/2015 ja 131 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 631/2011, sekä
lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 581/2005 ja 886/2011, uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *kansainvälisellä suojelulla* pakolaisasemaa tai toissijaista suojeluasemaa;

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp

4 §

Suhde muihin lakeihin

Sähköiseen asiointiin sovelletaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

10 a §

Hakemusten käsittelystä perittävän maksun suorittaminen

Oleskelulupahakemuksen tai muun tämän lain nojalla tehdyn hakemuksen käsittelyn jatkaminen sen vireille tulon jälkeen edellyttää, että käsittelystä perittävä maksu on suoritettu.

Hakemus raukeaa, jos maksua ei suoriteta kohtuullisessa ajassa.

35 §

Vaatimus matkustusasiakirjan voimassaolosta

Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää, että ulkomaalaisen matkustusasiakirja on voimassa. Oleskelulupa voidaan kuitenkin myöntää voimassa olevan matkustusasiakirjan puuttumisesta huolimatta, jos se myönnetään 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 87, 88, 89 tai 110 §:n perusteella.

56 §

Pysyvän oleskeluluvan myöntäminen

Jos oleskelulupa on saatu pakolaisuuden tai toissijaisen suojelun perusteella, neljän vuoden määräaika lasketaan maahantulopäivästä.

89 §

Oleskeluluvan myöntäminen poissulkemislausekkeita sovellettaessa

Suomessa olevalle ulkomaalaiselle, jolle ei myönnetä turvapaikkaa tai oleskelulupaa toissijaisen suojelun perusteella sen vuoksi, että hän on tehnyt tai on perusteltua aihetta epäillä hänen tehneen 87 §:n 2 momentissa tai 88 §:n 2 momentissa tarkoitetun teon, myönnetään tilapäinen oleskelulupa enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan, jos häntä ei voida poistaa maasta, koska häntä uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, vaino tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu.

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp

113 §

Jatkuvan oleskeluluvan myöntäminen

Jatkuva oleskelulupa myönnetään ulkomaalaiselle, joka saa turvapaikan tai oleskeluluvan kiintiöpakolaisena tai toissijaisen suojelun perusteella. Jatkuva oleskelulupa voidaan myöntää ulkomaalaiselle, joka otetaan Suomeen 93 §:n nojalla tehdyn valtioneuvoston päätöksen perusteella.

114 §

Oleskeluluvan myöntäminen kansainvälistä suojelua tai tilapäistä suojelua saaneen perheenjäsenelle

Oleskelulupa myönnetään perhesiteen perusteella pakolaisen tai toissijaisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneen taikka tilapäistä suojelua saaneen ulkomaalaisen perheenjäsenelle, jos:

- 1) perheenkokoaja asuu Suomessa tai hänelle on myönnetty oleskelulupa Suomeen muuttoa varten; ja
 - 2) hakijan ei katsota vaarantavan yleistä järjestystä, turvallisuutta tai kansanterveyttä.
-

Jos perheenkokoaja on saanut oleskeluluvan toissijaisen suojelun perusteella ja luvan myöntämisen peruste on aseellinen selkkaus, taikka jos hän on saanut oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella, kokonaisharkintaa suoritettaessa otetaan huomioon se, että ehdotonta estettä perheenkokoajan paluulle kotimaahan ei ole.

115 §

Oleskeluluvan myöntäminen kansainvälistä suojelua tai tilapäistä suojelua saaneen muulle omaiselle

Oleskelulupa myönnetään pakolaisen, toissijaisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneen taikka tilapäistä suojelua saaneen ulkomaalaisen muulle omaiselle kuin perheenjäsenelle, jos oleskeluluvan epääminen olisi kohtuutonta sen vuoksi, että asianomaisten on Suomessa tarkoitus jatkaa aikaisemmin viettämäänsä kiinteää perhe-elämää tai että omainen on täysin riippuvainen Suomessa asuvasta perheenkokoajasta. Jos hakijan katsotaan vaarantavan yleistä järjestystä, turvallisuutta, kansanterveyttä tai Suomen kansainvälisiä suhteita, suoritetaan kokonaisharkinta 114 §:n 2 momentista ilmenevällä tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp

116 §

Maahanmuuttoviraston kansainväliseen suojeluun liittyvä toimivalta

Maahanmuuttovirasto:

1) antaa turvapaikan ja myöntää ensimmäisen oleskeluluvan toissijaisen suojelun perusteella turvapaikkamenettelyssä;

131 §

Henkilötuntomerkkien ottaminen

Poliisi tai rajatarkastusviranomainen saa henkilöllisyyden todentamiseksi, ulkomaalaisten maahantuloa ja maastalähtöä sekä oleskelua ja työntekoa koskevien asioiden käsittelyä, päätöksentekoa ja valvontaa varten ja valtion turvallisuuden suojaamiseksi ottaa sormenjäljet, valokuvan sekä muut henkilötuntomerkit ulkomaalaisesta:

1) joka on hakenut turvapaikkaa tai oleskelulupaa toissijaisen suojelun tai tilapäisen suojelun perusteella;

175 §

Takaisinkuljetusvelvollisuus

Jos rajatarkastusviranomainen on sallinut ulkomaalaisen maahantulon, liikenteenharjoittajalla ei ole 1 momentissa säädettyä velvollisuutta, ellei ulkomaalainen ole rajalla hakenut turvapaikkaa tai oleskelulupaa toissijaisen suojelun tai tilapäisen suojelun perusteella.

182 §

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun poistaminen

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määränneen viranomaisen on poistettava maksu, jos:

1) ulkomaalainen saa jäädä maahan sillä perusteella, että hänelle myönnetään oleskelulupa pakolaisuuden, toissijaisen suojelun tai tilapäisen suojelun perusteella; taikka

2) liikenteenharjoittaja tuomitaan rangaistukseen rikoslain 17 luvun 8 §:n nojalla laittoman maahantulon järjestämisestä tai rikoslain 17 luvun 8 a §:n nojalla törkeästi laittoman maahantulon järjestämisestä.

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp

193 §

Valitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Maahanmuuttoviraston päätöksestä valitetaan Helsingin hallinto-oikeuteen, jos päätös koskee:
1) hakemusta turvapaikan tai toissijaisen suojelun perusteella myönnettävän oleskeluluvan saamiseksi;

205 §

Tiedoksianto Suomessa

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan kuitenkin tulleen Maahanmuuttoviraston tietoon kirjeen saapumispäivänä. Tavallista tiedoksiantoa saadaan käyttää päätöksissä, jotka ovat hakijalle myönteisiä.

Tiedoksianto on muutoin toimitettava postitse saantitodistusta vastaan. Päätös voidaan myös luovuttaa tiedoksiannon vastaanottajalle tai tämän edustajalle. Tiedoksiannosta on tällöin laadittava kirjallinen todistus, josta käyvät ilmi tiedoksiannon toimittaja ja vastaanottaja sekä tiedoksiannon ajankohta.

Jos viranomainen katsoo siihen olevan aihetta, tiedoksianto voidaan toimittaa haastetiedoksiannota. Haastetiedoksiantoon sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa säädetään. Haastetiedoksiannon toimittaa poliisi tai rajatarkastusviranomainen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa tiedoksianto on aina toimitettava todisteellisesti siten kuin 2 ja 3 momentissa säädetään. Tiedoksiannon toimittaa Maahanmuuttovirasto tai Maahanmuuttoviraston pyynnöstä poliisi, jos se voi tarkoituksenmukaisesti huolehtia tiedoksiantotehtävästä. Jos on tehty päätös hakijan maasta poistamiseksi, tiedoksiannon toimittaa poliisi tai poliisin pyynnöstä Maahanmuuttovirasto, jos se voi tarkoituksenmukaisesti huolehtia tiedoksiantotehtävästä.

Jos tiedoksiannon vastaanottaja piileskelee tai välttelee tiedoksisaantia taikka hänen olinpaikastaan ei muutoin ole tietoa, sovelletaan hallintolain 61 §:n säännöksiä sijaistiedoksiannosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eduskunnan vastaus EV 38/2016 vp

Helsingissä 13.4.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri